

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3, a u vezi sa članom 16 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 46/10, 06/13 i 70/17), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 30.11.2017. godine, donio je

ODLUKU
o bližim uslovima za davanje kredita bankama
u slučaju potreba za likvidnošću

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se bliži uslovi za davanje kredita bankama kojima je Centralna banka Crne Gore izdala dozvolu za rad, u slučaju potreba za likvidnošću (u daljem tekstu: kredit za likvidnost).

Član 2

Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) može kredit za likvidnost dati solventnoj banci.

Odobreni kredit za likvidnost banka je dužna da koristi isključivo za izmirivanje dospjelih obaveza prema deponentima i drugim povjeriocima banke.

O korišćenju sredstava iz kredita za likvidnost za namjene iz stava 2 ovog člana banka je dužna da vodi posebnu evidenciju.

Član 3

Kredit za likvidnost Centralna banka može dati banci kao:

- 1) dnevni kredit za likvidnost,
- 2) noćni kredit za likvidnost, ili
- 3) kratkoročni kredit za likvidnost.

Kredit za likvidnost Centralna banka daje iz sredstava koje za te namjene odredi Savjet Centralne banke.

Član 4

Centralna banka može dati banci kredit za likvidnost pod uslovom da je obezbijeđen hartijama od vrijednosti koje je emitovala država Crna Gora, države članice Evropske unije i međunarodne finansijske institucije ili drugim sredstvima obezbjeđenja koje Centralna banka ocijeni prihvatljivim, osim nepokretnosti.

Član 5

Nominalna vrijednost hartija od vrijednosti koje je emitovala država Crna Gora, države članice Evropske unije i međunarodne finansijske institucije, odnosno tržišna vrijednost drugih sredstava obezbjeđenja koja se daju za obezbjeđenje kredita za likvidnost mora iznositi najmanje 110% vrijednosti kredita.

Ukoliko tržišna vrijednosti hartija od vrijednosti i drugih sredstava obezbjeđenja koji su dati za obezbjeđenje kredita za likvidnost padne za više od 5 procentnih poena u odnosu na inicijalno ugovoreni procenat za obezbjeđenje tog kredita, banka je dužna da, na zahtjev Centralne banke, obezbijedi dodatna sredstva obezbjeđenja iz člana 4 ove odluke ili da vrati dio kredita radi usklađivanja sa inicijalno ugovorenim procentom za obezbjeđenje tog kredita.

Član 6

Za sredstva obezbjeđenja iz člana 4 ove odluke koja imaju rok dospjeća, taj rok mora biti duži od roka dospjeća kredita za likvidnost.

Član 7

Na sredstvima obezbjeđenja iz člana 4 ove odluke konstituiše se založno pravo u korist Centralne banke, u skladu sa propisima i odredbama ovog člana.

Upis založnog prava na domaćim hartijama od vrijednosti iz člana 4 ove odluke vrši se na vlasničkom računu imaoaca tih hartija od vrijednosti u registru hartija od vrijednosti koji se u Crnoj Gori vodi u skladu sa zakonom.

Upis založnog prava na stranim hartijama od vrijednosti iz člana 4 ove odluke vrši se kod Clearstream Banking, sa sjedištem u Luksemburgu.

Upis založnog prava na drugim sredstvima obezbjeđenja iz člana 4 ove odluke vrši se u skladu sa opštim propisima.

Član 8

Za odobravanje kredita za likvidnost banka podnosi zahtjev Centralnoj banci, ukoliko ovom odlukom nije drugačije određeno.

Zahtjev za odobravanje kredita za likvidnost sadrži naročito:

- 1) iznos kredita za likvidnost koji se traži, i
- 2) podatke o vrsti i vrijednosti sredstava koja se nude za obezbjeđenje kredita za likvidnost, a za sredstva obezbjeđenja koja imaju rok dospjeća i rok njihovog dospjeća.

Banka je dužna da, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, Centralnoj banci dostavi dokaz o vlasništvu nad sredstvima obezbjeđenja koje se nude za obezbjeđenje kredita za likvidnost i o mogućnosti zalaganja tih sredstava.

Član 9

O davanju kredita za likvidnost Centralna banka zaključuje sa bankom ugovor o kreditu za likvidnost na osnovu zaloge sredstava obezbjeđenja (u daljem tekstu: ugovor).

Ugovorom se utvrđuje naročito: vrsta kredita za likvidnost koji se daje, iznos kredita koji se daje, rok na koji se kredit daje, način vraćanja kredita, kamata i naplata drugih potraživanja, sredstva obezbjeđenja kredita, upis i prestanak založnog prava Centralne banke na založenim sredstvima obezbjeđenja, način i uslovi za raskid ugovora.

Član 10

Uplatu sredstava odobrenog kredita za likvidnost Centralna banka vrši na račun banke kod Centralne banke, nakon zaključenja ugovora i prijema odgovarajućeg dokaza o upisu založnog prava iz člana 7 ove odluke.

Član 11

Na iznos odobrenog kredita za likvidnost Centralna banka naplaćuje kamatu po kamatnoj stopi na godišnjem nivou.

Kamata iz stava 1 ovog člana se obračunava na dnevnoj osnovi množenjem iznosa kredita kamatnom stopom i dijeljenjem sa 360, a obračunati iznos se dodaje iznosu kredita koji se vraća Centralnoj banci.

Kamata se obračunava za radne i neradne dane, a plaća se prilikom otplate kredita.

Član 12

Banka je dužna da, pri zaključenju ugovora o kreditu za likvidnost, a na ime obezbjeđenja naplate kamate, Centralnoj banci dostavi odgovarajući broj blanko sopstvenih mjenica, potpisanih i ovjerenih, kao i ovlašćenje za njihovu popunu.

Centralna banka može mjenice iz stava 1 ovog člana upotrijebiti i za naplatu potraživanja po osnovu nevraćenog dijela kredita za likvidnost.

Član 13

Centralna banka neće odobriti kredit za likvidnost banci koja ima neizmirene obaveze prema Centralnoj banci, ukoliko ovom odlukom nije drugačije određeno.

Član 14

Centralna banka može odbiti zahtjev banke za davanje kredita za likvidnost ukoliko ocijeni da zahtjev banke nije opravdan, da ponuđena sredstva obezbjeđenja nisu prihvatljiva za Centralnu banku ili da postoje druge okolnosti zbog kojih se kredit za likvidnost ne može dati.

Centralna banka može privremeno obustaviti davanje kredita za likvidnost određenoj banci ili svim bankama, kao i odrediti najveći iznos kredita za likvidnost određenoj banci ili svim bankama, o čemu će obavijestiti određenu banku, odnosno banke.

II. DNEVNI KREDIT ZA LIKVIDNOST

Član 15

Centralna banka može dati banci dnevni kredit za likvidnost (u daljem tekstu: dnevni kredit) ukoliko u toku radnog dana na računu banke nema dovoljno sredstava za izvršavanje svih dospjelih obaveza.

Dnevni kredit banka može koristiti pod uslovom da je za održavanje dnevne likvidnosti iskoristila 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve.

Član 16

Na iznos odobrenog dnevnog kredita Centralna banka naplaćuje kamatu po stopi od 1,5% na godišnjem nivou.

Član 17

Banka je dužna da dnevni kredit vrati Centralnoj banci istog radnog dana, najkasnije do isteka vremena predviđenog za razmjenu poruka za platne transakcije u skladu sa Dnevnom terminskim planom rada RTGS sistema utvrđenog Pravilima rada Platnog sistema Centralne banke („Službeni list CG“, br. 48/14 i 57/14) – (u daljem tekstu: Dnevni terminski plan rada RTGS sistema).

Ako banka ne vrati dnevni kredit do roka iz stava 1 ovog člana, Centralna banka, bez zahtjeva banke, odobrava banci noćni kredit za likvidnost u iznosu nevraćenog dnevnog kredita.

III. NOĆNI KREDIT ZA LIKVIDNOST

Član 18

Ako na kraju isteka vremena predviđenog za razmjenu poruka za platne transakcije u skladu sa Dnevnim terminskim planom rada RTGS sistema na računu banke nema dovoljno sredstava za izvršavanje dospjelih obaveza, Centralna banka može banci odobriti noćni kredit za likvidnost (u daljem tekstu: noćni kredit).

Noćni kredit banka može koristiti pod uslovom da je za održavanje dnevne likvidnosti iskoristila 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve.

Član 19

Na iznos odobrenog noćnog kredita Centralna banka naplaćuje kamatu po stopi od 2% na godišnjem nivou.

Član 20

Centralna banka odobrava noćni kredit na kraju vremena određenog Dnevnim terminskim planom rada RTGS sistema za razmjenu poruka za platne transakcije.

Banka je dužna da noćni kredit, uključujući i pripadajuću kamatu, vrati Centralnoj banci narednog radnog dana do 10,00 časova.

Član 21

Ako banka ne vrati noćni kredit u roku iz člana 20 stav 2 ove odluke, Centralna banka će banci, za period od dana dospelosti do dana naplate ovog kredita, naplatiti kamatu po stopi u visini stope zakonske zatezne kamate.

Svako vremensko kašnjenje vraćanja noćnog kredita u toku dana u kome je banka dužna da ga vrati, smatra se kašnjenjem od jednog dana.

IV. KRATKOROČNI KREDIT ZA LIKVIDNOST

Član 22

Centralna banka može dati kratkoročni kredit za likvidnost (u daljem tekstu: kratkoročni kredit) banci koja ima kratkoročne poteškoće u održavanju likvidnosti.

Član 23

Zahtjev za odobravanje kratkoročnog kredita sadrži, pored podataka iz člana 8 stav 2 ove odluke, i određenje perioda za koji se traži kratkoročni kredit.

Uz zahtjev za odobravanje kratkoročnog kredita banka je dužna da, pored podataka iz člana 8 stav 3 ove odluke, dostavi i:

- 1) izjavu odbora direktora da je banka solventna;
- 2) izvještaj o stanju i razlozima nelikvidnosti;
- 3) pregled aktivnosti i mjera koje je preduzela na poboljšanju likvidnosti;
- 4) plan priliva i odliva sredstava za period za koji se traži korišćenje kredita za likvidnost;
- 5) izjavu da nije mogla obezbijediti sredstva iz drugih izvora likvidnosti dostupnih na tržištu.

Ukoliko je banka zavisno lice strane banke, uz zahtjev za odobravanje kratkoročnog kredita dužna je da podnese i izjavu te strane banke da nije u mogućnosti da obezbijedi sredstva za neophodnu likvidnost zavisnom licu.

Član 24

Kratkoročni kredit Centralna banka može dati banci na period do 180 dana.

Banka je dužna da kratkoročni kredit vrati do isteka vremena predviđenog za razmjenu poruka za platne transakcije u skladu sa Dnevним terminskim planom rada RTGS posljednjeg dana ugovorenog roka.

Ako posljedni dan ugovorenog roka za vraćanje kratkoročnog kredita pada u neradni dan, banka je dužna da vrati kratkoročni kredit Centralnoj banci najkasnije do 10,00 časova prvog narednog radnog dana.

Član 25

Sa bankom sa kojom je zaključila ugovor o kratkoročnom kreditu Centralna banka može jedanput zaključiti ugovor o obnavljanju kratkoročnog kredita, pod istim uslovima, na dodatni rok od najviše 180 dana.

Obnavljanje kratkoročnog kredita u skladu sa stavom 1 ovog člana može se odobriti banci koja je prethodno usvojila program mjera za rješavanje problema nelikvidnosti i koji Centralna banka ocijeni prihvatljivim.

O zahtjevu banke za obnavljanje kratkoročnog kredita odlučuje Savjet Centralne banke, donošenjem odluke o odobravanju obnavljanja kratkoročnog kredita ili o odbijanju zahtjeva.

Odlukom o odobravanju obnavljanja kratkoročnog kredita Savjet Centralne banke određuje period na koji se odobrava obnavljanje kratkoročnog kredita.

Na osnovu odluke o odobravanju obnavljanja kratkoročnog kredita sa bankom se zaključuje ugovor o obnavljanju kratkoročnog kredita.

Član 26

Na iznos kratkoročnog kredita Centralna banka naplaćuje kamatu po stopi od 2,5% na godišnjem nivou, uz uvećanje od 0,5 procentnih poena u slučaju odobravanju obnavljanja tog kratkoročnog kredita.

Član 27

Ako banka ne vrati kratkoročni kredit u ugovorenom roku, Centralna banka će banci, za period od dana dospelosti do dana naplate ovog kredita, naplatiti kamatu po stopi u visini stope zakonske zatezne kamate.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 28

Novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 eura kazniće se banka, ako:

- 1) odobreni kredit za likvidnost ne koristi isključivo za izmirivanje dospjelih obaveza prema deponentima i drugim povjeriocima (član 2 stav 2);
- 2) ne vodi posebnu evidenciju o korišćenju sredstava iz kredita za likvidnost (član 2 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom od 500 do 1.000 eura.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o bližim uslovima za davanje kredita bankama za održavanje likvidnosti („Službeni list CG“, broj 15/11) i Odluka o odobravanju finansijske pomoći u krajnjoj instanci („Službeni list CG“, broj 15/11).

Član 30

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O. br. 0101-9793-10/2017
Podgorica, 30.11.2017. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
GUVERNER,**

dr Radoje Žugić, s.r.